

ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Αριθμ. Βουλ. 1193/2007

Το Δικαστικό Συμβούλιο του Στρατοδικείου Αθηνών.

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές :

1. Παπαδακάκη Νικόλαο, Στρατιωτικό Δικαστή Β', Προεδρεύοντα, επειδή κωλύεται ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου και οι αρχαιότεροι αυτού Δικαστές .

2. Δούκα Δημήτριο, Στρατιωτικό Δικαστή Β' και

3. Καϊμακά Ανδρονίκη ,Στρατιωτικό Δικαστή Γ', Εισηγήτρια που ορίσθηκαν από τον Προεδρεύοντα.

Συνεδρίασε στο Γραφείο του Προεδρεύοντος την 5 Οκτωβρίου 2007.

Στη Συνεδρίαση παρίστατο η Εισαγγελέας Στρατιωτικός Δικαστής Γ' Ζούβελου Ευσταθία, Αντεισαγγελέας, η οποία εισήγαγε την υπ' αριθμ 560/06 πρόταση του Στρατιωτικού Δικαστή Β' Γόγολου Ζώη Αντεισαγγελέα, λόγω μεταθέσεώς του και η Γραμματέας Λγός (ΔΓ) Βασιλειάδου Μαρία.

Το Συμβούλιο κλήθηκε ν' αποφανθεί για την ποινική υπόθεση, στην οποία ο Εισαγγελέας έχει υποβάλει την υπ' αριθμό 560/06 πρότασή του που έχει ως εξής:

Εισάγω στο Συμβούλιό σας, σύμφωνα με τα άρθρα 32 παρ. 1 και 4, και 138 παρ.2 του ΚΠΔ σε συνδυασμό με το άρθρο 213 του ΣΠΚ (Ν.2287/95) την ποινική δικογραφία που μου υποβλήθηκε από τον Ανακριτή του 2^{ου} Τμήματος κατά του Β. Ν., (ΣΑ:.../....), για ανυποταξία σε περίοδο γενικής επιστράτευσης μετά από διαφωνία αυτού (του Ανακριτή 2^{ου} Τμήματος) κατά το άρθρο 247 ΚΠΔ, ο οποίος ισχυρίζεται ότι η πράξη δεν φέρει αξιόποιο χαρακτήρα και εκθέτω ότι:

Κατά του προαναφερομένου κατηγορουμένου υποβλήθηκε μήνυση από το Στρατολογικό Γραφείο Ρόδου γιατί, ενώ κλήθηκε με την Φ.340.3/4/648985/Σ.52/16-3-93/ΓΕΣ/ΔΕΣ/2β Δγή, για να παρουσιαστεί στις τάξεις του στρατού και να καταταγεί ως στρατεύσιμος κλάσεως 1983 την 1-11-93 στο 95 ΤΥΓΕΑ δεν κατατάχθηκε την ημερομηνία αυτή όπως όφειλε και έτσι έγινε ανυπότακτος σε περίοδο γενικής επιστράτευσης από 2-11-93 .

Όπως προέκυψε από νεώτερο ΑΦΜ του κατηγορουμένου η από 2-11-93 μεταβολή ανυποταξίας του ακυρώθηκε αφού αυτός εξαιρέθηκε της προσκλήσεως για κατάταξη, ως νοσηλευόμενος .

Για τη συγκρότηση της αντικειμενικής υπόστασης της νομοτυπικής μορφής του εγκλήματος της ανυποταξίας απαιτείται να διαπιστωθεί η ύπαρξη γενικής ή ειδικής πρόσκλησης για κατάταξη στις ένοπλες δυνάμεις της χώρας μας (άρθρο 32 περ. γ' του ΣΠΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 51 του Ν.3421/05).Στην προκειμένη περίπτωση δεν συντρέχει το στοιχείο αυτό και θα πρέπει να μη γίνει κατηγορία για την παραπάνω πράξη, σύμφωνα με το άρθρο 310 παρ.1 του ΚΠΔ , αφού τα περιστατικά που βεβαιώθηκαν στα πλαίσια της ανάκρισης δεν συνιστούν αξιόποινη πράξη , λυομένης της διαφωνίας υπέρ του Ανακριτή .

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΠΡΟΤΕΙΝΩ

Να μη γίνει κατηγορία κατά του Β. Ν. του Γ. και της Α., (ΣΑ:/....) εγγεγραμμένου στα μητρώα αρρένων του Δήμου Ρόδου για ανυποταξία σε περίοδο γενικής επιστράτευσης (και πλέον μετά την άρση της γεν. επιστράτευσης με το ΠΔ 371/02, κατά το άρθρο 2 παρ.1 ΠΚ και το άρθρο 74 παρ.1 του Ν.3421/05 για ανυποταξία σε ειρηνική περίοδο), πράξη που φέρεται ότι τελέστηκε στο στρατόπεδο του 95 ΤΥΓΕΑ, την 2-11-93 επειδή τα πραγματικά περιστατικά που βεβαιώθηκαν στα πλαίσια της ανάκρισης δεν συνιστούν αξιόποινη πράξη, σύμφωνα με όσα εκτίθενται στο σκεπτικό της παρούσας, λυομένης της διαφωνίας υπέρ του Ανακριτή.

Αθήνα 4 Απριλίου 2006, Ο Εισαγγελέας, Στρατιωτικός Δικαστής Β' Γόγολος Ζώης, Αντεισαγγελέας.

Αφού το Συμβούλιο άκουσε την Εισαγγελέα που ανέπτυξε προφορικά την παραπάνω πρόταση και μετά την αποχώρησή της μελέτησε την δικογραφία και σκέφτηκε κατά Νόμο.

Ι. Κατά τη διάταξη του άρθρου 32 του ισχύοντος ΣΠΚ τιμωρείται όποιος κηρύσσεται ανυπότακτος σύμφωνα με το νόμο για τη στρατολογία. Η εν λόγω διάταξη, συνεπώς, παραπέμπει για το περιεχόμενο της αξιόποινης συμπεριφοράς της ανυποταξίας στον ισχύοντα κάθε φορά νόμο για τη στρατολογία («χωλός ποινικός νόμος»). Σύμφωνα δε με το άρθρο 17§§1 και 2 του Ν. 1763/88 «Στρατολογία των Ελλήνων» (αντίστοιχη είναι και οι διάταξη του άρθρου 51 του μεταγενέστερου Ν. 3421/2005) ανυπότακτοι κηρύσσονται όσοι, μετά από γενική ή ειδική πρόσκληση για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις, δεν κατατάσσονται στις ορισμένες ημερομηνίες ή προθεσμίες στις μονάδες κατατάξεως, η δε ανυποταξία αρχίζει από την επομένη της ορισμένης ημερομηνίας κατατάξεως ή την τελευταία ημέρα της προθεσμίας κατατάξεως και διακόπτεται με τη συμπλήρωση του τεσσαρακοστού πέμπτου έτους της ηλικίας του δράστη, με την κατάταξή του στις Ένοπλες Δυνάμεις, με τη σύλληψη του ανυπότακτου, με την παρουσίασή του στην αρμόδια στρατιωτική ή αστυνομική ή δικαστική αρχή, καθώς και με την κρίση του ανυπότακτου ως ακαταλλήλου για στράτευση ή με τη χορήγηση αναβολής κατατάξεως για λόγους υγείας από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή των Ενόπλων Δυνάμεων. Πρόκειται, όπως είναι φυσικό, για έγκλημα γνήσιας παραλείψεως, το εγκληματικό νόημα της οποίας συνίσταται στην «αδράνεια» του στρατευσίμου στην κοινωνικά αναμενόμενη προσέλευσή του στις τάξεις του στρατού (βλ. σχετικά Ν. Ανδρουλάκη, Η παράλειψη ως μορφή αξιόποινης συμπεριφοράς, Ποινικά 6, 1983, σελ. 97 επ. · του ιδίου, Ποινικό Δίκαιο, Γενικό Μέρος, Θεωρία για το Έγκλημα, 2000, σελ. 159 επ. · Γ.Α. Μαγκάκη, Ποινικό δίκαιο, Διάγρ. Γενικού μέρους, εκδ. β', σελ. 154 · Αδ. Παπαδαμάκη, Στρατιωτικό Ποινικό Δίκαιο, 1997, σελ. 116-117 και 142-143 · ΒουλΣυμβΝαυτΠειρ. 516/1996, με δεκτή πρόταση Ν. Παπαδακάκη, Υπερ. 1997, 1091). Η αντικειμενική του υπόσταση περιλαμβάνει ως τρόπο τελέσεως όχι κίνηση αλλά αδράνεια, η οποία λειτουργεί ως αιτιακή συνθήκη στην πρόκληση του αποτελέσματος της βλάβης του εννόμου αγαθού της στρατιωτικής υπηρεσίας (βλ. Ι. Μανωλεδάκη, Ποινικό Δίκαιο, Επιτομή γενικού μέρους, 1985, σελ. 224). Αυτή η ποινικώς αξιολογήσιμη μη κίνησή του (αδράνεια) προϋποθέτει μία αναμενόμενη κοινωνική συμπεριφορά εκ μέρους του δράστη, η οποία τελικά δεν εκδηλώνεται, αλλά και μία ετοιμότητα του δράστη να προβεί στην κοινωνικά αναμενόμενη κίνηση. Και ως αναμενόμενη κοινωνική συμπεριφορά νοείται στην εξεταζόμενη περίπτωση η εμφάνιση του στρατευσίμου και η κατάταξή του στο 95 ΤΥΓΕΑ την 1-11-1993. Ο στρατεύσιμος τότε δεν ανταποκρίνεται στην κοινωνικά αναμενόμενη ένταξή του στις τάξεις του στρατού, όταν αντιπαραθέτει (αντιπαραβάλλει) τη δική του αυτοκυβερνούμενη-ελεγχόμενη αδράνεια (βλ. σχετικά Ν. Ανδρουλάκη, Η παράλειψη ως μορφή αξιόποινης συμπεριφοράς, 1983, σελ. 97 επ. · Ι. Μανωλεδάκη, Ποινικό δίκαιο, επιτομή γενικού μέρους, 1996⁴, σελ. 150-151 · ΒουλΣυμβΝαυτΠειρ. 516/1996, με δεκτή πρόταση Ν. Παπαδακάκη και σύμφωνες παρατηρήσεις Αδ.

Παπαδαμάκη, Υπερ. 1997, 1091 επ.). Αν ο δράστης δεν είναι σε ετοιμότητα να εκδηλώσει αυτή την κοινωνικά αναμενόμενη κίνηση επειδή λ.χ. την ημερομηνία που όφειλε να καταταγεί ήταν νοσηλευόμενος σε νοσοκομείο, δεν στοιχειοθετείται ποινικά ενδιαφέρουσα παράλειψή του αφού η αδράνειά του δεν είναι ελεγχόμενη και επομένως δεν τελεί το έγκλημα της ανυποταξίας, αφού ελλείπει στοιχείο της αντικειμενικής υποστάσεως του εγκλήματος και άρα αποκλείεται ο άδικος χαρακτήρας της πράξεώς του. Άλλωστε και η υποχρέωση κατατάξεως έχει υπόσταση και συνέπεια μόνο (και εφόσον) ο στρατεύσιμος είναι ικανός να εξατομικεύσει επιτυχώς την στρατιωτική υπηρεσία και να εξοικειωθεί λειτουργικά με τους όρους ασκήσεώς της, έχει με άλλα λόγια ικανότητα στρατεύσεως (βλ. και Βουλ.Συμβ.ΔΣ.Θεσ 378/1986, με δεκτή πρόταση Αδ. Παπαδαμάκη, αδημ.).

II. Στην προκειμένη περίπτωση είναι δεδομένο ότι ο κατηγορούμενος τον χρόνο που όφειλε να καταταγεί στο 95 ΤΥΓΕΑ ως έφεδρος ήταν νοσηλευόμενος σε νοσοκομείο. Για τον λόγο δε αυτό η αρμόδια στρατολογική αρχή, όταν αργότερα ενημερώθηκε για το γεγονός, προέβη σε ακύρωση της μεταβολής της ανυποταξίας του και εξήρεσε αναδρομικά τον κατηγορούμενο από την πρόσκληση για κατάταξη την 1-11-1993 στην προαναφερομένη μονάδα. Κατά συνέπεια ο κατηγορούμενος δεν ήταν σε ετοιμότητα να εκδηλώσει την κοινωνικά αναμενόμενη κίνηση, δηλαδή να εμφανισθεί και να καταταγεί στο 95 ΤΥΓΕΑ την 1-11-1993, και άρα η «αδράνειά» του αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί ποινικά ενδιαφέρουσα παράλειψη. Εξάλλου, η προφανής ολιγωρία του ως άνω κατηγορουμένου για την τακτοποίηση των στρατολογικών του υποχρεώσεων, ειδοποιώντας για την εν λόγω αδυναμία του εγκαίρως το αρμόδιο στρατολογικό γραφείο και προσκομίζοντας σ' αυτό τα σχετικά δικαιολογητικά, δεν μπορεί βέβαια να οικειοποιηθεί μία ανύπαρκτη εν προκειμένω παράλειψη.

III. Επομένως, κατά την ομόφωνη γνώμη των μελών του Δικαστικού Συμβουλίου, πρέπει να μην απαγγελθεί κατηγορία κατά του κατηγορουμένου για την πράξη της ανυποταξίας σε ειρηνική περίοδο, κατ' επιτρεπτή βελτίωση της κατηγορίας, γιατί τα γεγονότα που βεβαιώθηκαν δεν συνιστούν αξιόποινη πράξη (άρθρο 310§1 εδ. α' ΚΠΔ).

Περαιτέρω, κατά το χρόνο που φέρεται τελεσθείσα η πράξη της ανυποταξίας, η οποία αποδίδεται στον κατηγορούμενο, ήταν σε ισχύ το Π.Δ. 506/74 "Περί Γενικής Επιστρατεύσεως", με συνέπεια η πράξη αυτή να φέρει κατ' άρ. 32 περ. γ' τον χαρακτήρα κακουργήματος, καθώς προβλέπεται η επιβολή της ποινής της κάθειρξης έως 10 έτη και σε ελαφρότερες περιπτώσεις φυλάκιση τουλάχιστον 6 μηνών. Ήδη όμως με την έκδοση του υπ' αρ. 371/02 Πρ. Δτγος, το οποίο δημοσιεύθηκε στην ΕτΚ την 18-12-02, έπαυσε η ισχύς του καθεστώτος της γενικής επιστράτευσης και η χώρα περιήλθε σε κατάσταση ειρήνης. Πριν την έναρξη ισχύος του Ν. 3421/2005 η άρση της γενικής επιστράτευσης συνεπαγόταν την κατ' εφαρμογή του άρθρου 2 παρ. 1 του ΠΚ μετάπτωση του εγκλήματος της ανυποταξίας σε πλημμέλημα. Ήδη όμως με τη διάταξη του άρθρου 74 παρ. 1 του Ν. 3421/2005 προβλέπεται ρητά ότι πράξεις ανυποταξίας που τελέσθηκαν ενώ ίσχυε το ΠΔ 506/74 «Περί Γενικής Επιστράτευσης των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας» (ΦΕΚ 206 Α') ή συνεχίστηκε η τέλεσή τους και μετά την κατάργησή του και δεν έχουν εκδικασθεί, τιμωρούνται με την ποινή του άρθρου 32 παράγραφος 1 α' του ΣΠΚ. Επομένως πρέπει να βελτιωθεί επιτρεπτά η κατηγορία από ανυποταξία σε περίοδο γενικής επιστράτευσης σε ανυποταξία σε ειρηνική περίοδο.

Επειδή κατά τα λοιπά η πρόταση του Εισαγγελέα είναι νόμιμη, ορθή και σύμφωνη προς τα πραγματικά περιστατικά που προέκυψαν από την διενεργηθείσα και νομίμως περατωθείσα κυρία ανάκριση το Συμβούλιο αναφέρεται σ' αυτήν, το

σκεπτικό της οποίας γίνεται δεκτό ως σκεπτικό και του Συμβουλίου αυτού (βλ. Ολ. ΑΠ 1227/1979 , Ποιν.Χρον. Λ'(1980) ,253, 255).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αφού είδε και τα άρθρα: 178 παρ. 10, 213 παρ. 1, 214 περ. β' ΣΠΚ, 247, 308 παρ. 1, 309 παρ. 1α' και 310 παρ. 1 ΚΠΔ .

Α) Ομόφωνα αίρει τη διαφωνία που ανέκυψε υπέρ της γνώμης του Ανακριτή

Β) Ομόφωνα αποφαινεται να μην απαγγελθεί κατηγορία κατά του Β. Ν. του Γ. και της Α., (ΣΑ: .../....) εγγεγραμμένου στα μητρώα αρρένων του Δήμου Ρόδου ,για ανυποταξία σε ειρηνική περίοδο, κατ' επιτρεπτή βελτίωση της κατηγορίας , πράξη που φέρεται ότι τελέστηκε στο στρατόπεδο του 95 ΤΥΓΕΑ , την 2-11-93, επειδή τα πραγματικά περιστατικά που βεβαιώθηκαν στα πλαίσια της ανάκρισης δεν συνιστούν αξιόποινη πράξη .

Αποφασίσθηκε στην Αθήνα την 5 Οκτωβρίου 2007 και εκδόθηκε την ίδια ημέρα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

Τ.Υ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Τ.Υ.